

# שלוש קומות והחמצה

כמו במרבית ספריו, גם ב"שלוש קומות" מספק אשכול נבו סיפור קולח שמצליח לשרטט קווים לדמותו של הישראלי המצוי. אלא שמשהו בחוטי העלילה נותר פרום אריאל הורוביץ

272 עמ'

כנרת זמורה ביתן

אשכול נבו

שלוש קומות



והתרת הסבך מונחת לפתחם של המאזין לוודוי ושל הקוראים.

הסיפור השלישי, לעומת זאת, מסתיים במעין פתרון. דבורה, שופטת בגמלאות, אלמנה, מואסת בחייה הבורגניים, יוצאת לשדרות רוטשילד ומתפעלת מצעירי המחאה החברתית. היא מתבוננת בחשבון נפש בחייה השבעים עד כה, ומחליטה לחפש משהו אחר. אך הפלירט הזה עם אפשרות השינוי בחייה נגדע עם תום הסיפור. לאחר רגע השיא והמפגש המפויס של דבורה עם חלקים מודחקים מעברה, היא קונה דירה חדשה בתל-אביב וחוזרת לאותה נקודת מוצא שממנה התנערה קודם לכן.

## מאחורי הדלת הסגורה

אשכול נבו עושה בספר הזה את מה שהוא יודע לעשות בצורה הטובה ביותר: לבנות סיפור לתלפיות, לספר אותו היטב ולמשוך את הקורא בעקבות הדמויות וגורלן. "שלוש קומות" בנוי ומסופר היטב, אך הספר אינו חף מפגמים. ראשית, משפטים שונים בספר, דווקא כאלה שהיו יכולים להתבלט בחד-פעמיות ובייחודיות שלהם (משפטים העוסקים בזוגיות, אהבה והורות), נופלים במלכודת של ניסוח קיטשי ובנאלי, חסר יצירתיות ומעוף ספרותי.

שנית, הקשר בין דיירי שלוש הקומות רופף. שלושתן מזכירות לעתים את השכנים שלהן, גיבורי הסיפורים האחרים, למרות שמדובר בשלוש עלילות נפרדות לכל דבר. הן אינן נקשרות זו לזו במהלך כולל לקראת הסיום, אלא נשארות לבדן מאחורי הדלת הסגורה. ואולי גם זו אחת האמירות של הספר: בשלוש קומות בבניין אחד מתרחשים אירועים דרמטיים והרייגורל – והאירועים שפוקדים את גיבורי הספר הם אכן דרמטיים – ועם זאת, הנתק נשאר על כנו (אף שהסיפור הראשון דווקא כן קשור לאחד הדיירים האחרים בבניין).

בסופו של דבר, הניכור של החיים האורבניים לא מאפשר לשלושת הסיפורים הללו להיפגש; המפגש מתמצה בשיחות קצרות ומזדמנות בחדר המדרגות.

בחייה, והן חייבות להתוודות בפני מישהו. בסיפור הראשון ובסיפור השני, הקרע לא מתאחה. הסיפורים מסתיימים ללא פתרון,



צילום: ראובן חסטר

"שלוש קומות", ספרו החדש של אשכול נבו, דומה במידה מסוימת לספריו הקודמים (אך לא לאחרון שבהם, "המקווה האחרון בסיביר", שהוא מבחינות רבות חריג בין ספריו של נבו) – אך גם שונה מהם.

אשר לדמיון, נבו חוזר ב"שלוש קומות" אל סבך חייו של הישראלי הממוצע, זה שמוזזה עם מעמד הביניים, שחי בפרברי המרכז ומודאג מיוקר המחיה ומחינוך הילדים. אשר לשוני, בספרו החדש פונה נבו אל ז'אנר שטרם עשה בו שימוש עד כה, ז'אנר הוודוי, שמעניק ל"שלוש קומות" צליל אחר, מעט מפותח יותר מבספריו הקודמים.

הספר מגולל, כפי שרומז שמו, את סיפורן של שלוש משפחות המתגוררות בבניין אחד. הוא מחולק לשלוש חטיבות נפרדות, שכל אחת מהן מוקדשת לסיפורה של אחת המשפחות. בסיפור הראשון מתוודה ארנון בפני בן-שיחו, סופר ובן-דמותו של נבו, על סדרת אירועים הטורדת את שלוותו ואת שלווה המשפחה; בסיפור השני מתוודה חני במכתב ארוך לחברתה בחו"ל על מעשה שמאיים לפורר את מרקם החיים של משפחתה, ובסיפור השלישי מתוודה דבורה, שופטת בדימוס, בהודעות מוקלטות שהיא משאירה במשיכון של בעלה המנוח. הוודוי מאפשר לסיפור להתרומם. הוא מדגיש את הדחפיות והקריטיות של מעשה הסיפור, מוסיף ממד של מתח וקצביות לאירועים המסופרים, ומעניק לדמות תחושה של שחרור. "תדע שרק מלספר למישהו את הסיפור כבר ירד לי קצת", אומר ארנון לבן-שיחו, ואת השחרור הזה מרגיש גם הקורא.

## לאורך השדרה

שלושת הסיפורים קורעים את המסווה מעל ההוויה הבורגנית-פרברית המנומנת, ומציגים אותה בנקודת השבר שלה. הדמויות של נבו, נורמטיביות ככל שתהיינה, נמצאות במשבר

